

Torsdag den 4. marts 2021 blev retten sat på sædvanligt sted i offentligt retsmøde.

Retten beklædtes af højesteretsdommerne Thomas Rørdam, Jan Schans Christensen og Lars Apostoli. For Højesteret deltog endvidere dommerfuldmægtig Christian Taksøe.

Der foretoges:

Sag 134/2018

Forsvarsministeriet

(advokat Peter Biering)

mod

Inge Genefke & Bent Sørensens Antitortur Støttefond som mandatar for A,

B,

C,

D,

Arvingerne efter E,

F,

G,

H,

I,

J,

K,

L,

M,

N,

O,

P,

Q

og

R

(advokat Janus Fürst, beskikket for alle)

og

Sag 141/2018

S,

T,

Inge Genefke og Bent Sørensens Antitortur Støttefond som mandatar for U,

V

og

X

(advokat Janus Fürst, beskikket for alle)

mod

Forsvarsministeriet

(advokat Peter Biering)

For appellanten i sag 134/2018 og indstævnte i sag 141/2018 – samlet betegnet ”appellanten” – mødte advokat Peter Biering.

For de indstævnte i sag 134/2018 og appellanterne i sag 141/2018 – samlet betegnet ”de indstævnte” – mødte advokat Janus Fürst.

Spørgsmålet om dørlukning under fhv. forsvarsminister Søren Gades forklaring blev drøftet.

Appellanten anmodede om, at der afsiges kendelse om, at Søren Gades forklaring skal afgives for lukkede døre, og at den skriftlige erklæring, som Søren Gade vil afgive, ligeledes omfattes af bestemmelsen om dørlukning. Dørlukningen må herudover nødvendigvis omfatte alt, hvad der har med indholdet af Søren Gades forklaring at gøre, dvs. forelæggelse af indholdet af hans forklaring, alle parts- og vidneafhøringer vedrørende indholdet af hans forklaring samt de procedurebemærkninger, der knytter sig til indholdet af hans forklaring.

Appellanten har til støtte for anmodningen anført bl.a., at Søren Gades forklaring vil indeholde en række oplysninger af fortrolig karakter, herunder oplysninger, der, hvis de gøres offentligt tilgængelige, kan skade statens forhold til fremmede magter, navnlig Storbritannien, USA, Irak og andre lande i Mellemøsten. Endvidere er samtykket fra Folketingets formand til afhøringen betinget af, at Søren Gades forklaring vedrørende oplysninger, som regeringen har

afgivet i Det Udenrigspolitiske Nævn, Forsvarsudvalget eller andre tilsvarende fora, afgives for lukkede døre. Der må derfor ske dørlukning i medfør af retsplejelovens § 29, stk. 1, nr. 2, og § 173, stk. 2, jf. § 169, stk. 1, 2. pkt.

Appellanten er indforstået med, at der anvendes den fremgangsmåde, at Søren Gades forklaring i det hele afgives for lukkede døre, og at der, når retsbogen foreligger, tages stilling til – efter høring af parterne – hvilke oplysninger der herefter skal være omfattet af bestemmelsen om dørlukning.

De indstævnte protesterede mod anmodningen om dørlukning.

De indstævnte har til støtte herfor anført bl.a., at sagens forhold ligger mange år tilbage i tid. Det langstrakte forløb er i det væsentlige et udslag af Forsvarsministeriets undvigende procesførelse. I øvrigt er en stor del af sagens oplysninger offentligt tilgængelige. Der er ikke oplyst omstændigheder, som kan begrunde, at Søren Gade skal afgive forklaring for lukkede døre. Det er ikke sandsynliggjort, at Søren Gade vil afgive forklaring om forhold af fortrolig karakter, der, hvis de gøres offentligt tilgængelige, kan skade statens forhold til fremmede magter. Der gælder et almindeligt udgangspunkt om offentlighed, og der er ikke grundlag for at gøre undtagelse herfra i den foreliggende situation.

Måtte Højesteret træffe bestemmelse om, at dørene helt eller delvist lukkes under Søren Gades forklaring og afgivelse af erklæring, er de indstævnte indforstået med, at der anvendes den fremgangsmåde, at Søren Gades forklaring i det hele afgives for lukkede døre, og at der, når retsbogen foreligger, vil blive taget stilling til – efter høring af parterne – hvilke oplysninger der herefter skal være omfattet af bestemmelsen om dørlukning.

De tilstedeværende medierepræsentanter omfattet af retsplejelovens § 172, stk. 1, 2, eller 4, journalist Niels Northrup, Ritzau, og journalist Jacob Peter Svendsen, Politikens Hus, havde lejlighed til at udtale sig, jf. lovens § 29 c, og protesterede mod anmodningen om dørlukning.

Retten optog spørgsmålet om dørlukning til afgørelse.

Parternes advokater og de tilstedeværende medierepræsentanter forlod retslokalet.

Retten voterede.

Parternes advokater og de tilstedeværende medierepræsentanter kom tilbage i retslokalet.

Højesteret afsagde herefter sålydende

KENDELSE:

Forsvarsministeriet har oplyst, at Søren Gades forklaring vil indeholde en række oplysninger af fortrolig karakter, herunder oplysninger, der, hvis de gøres offentligt tilgængelige, kan skade statens forhold til fremmede magter.

Folketingets formand har betinget sit samtykke til afhøringen af fhv. forsvarsminister Søren Gade af, at hans forklaring vedrørende oplysninger, som regeringen har afgivet i fortrolige fora i Folketinget, afgives for lukkede døre.

Højesteret finder herefter, at det er påkrævet, at dørene lukkes under afhøringen af Søren Gade, jf. retsplejelovens § 29, stk. 1, nr. 2, og § 173, stk. 2, jf. § 169, stk. 1, 2. pkt. Det er af de samme grunde påkrævet, at retsmøder, hvor Søren Gades skriftlige erklæring behandles, foregår for lukkede døre.

Højesteret finder, at det vil være uhensigtsmæssigt, hvis afhøringen af Søren Gade skal opdeles i en åben og en lukket del. Højesteret finder derfor, at Søren Gades forklaring i det hele skal afgives for lukkede døre. Der vil efterfølgende, når retsbogen foreligger, blive taget stilling til, hvilke oplysninger i Søren Gades forklaring, der skal være omfattet af bestemmelsen om dørlukning. Parterne har tilkendegivet at være indforstået med denne fremgangsmåde. Samme fremgangsmåde anvendes med hensyn til den skriftlige erklæring.

Thi bestemmes:

Dørene lukkes under det retsmøde, hvor Søren Gade skal afgive forklaring.

Dørene lukkes, når der på retsmøder sker behandling af Søren Gades skriftlige erklæring.

Retten hævet.

Sagerne udsat.